

Norges Forskningsråd
Stensberggata 26
Postboks 2700, St. Hanshaugen
0131 Oslo

Handelshøgskolen BI
Pb 0442 Oslo

Vår ref.: 2009/151 Deres NFR-Ref.: 2009/09135 Dato: 01.03.10

Om forskningsetiske sider ved Kåre Hagens deltakelse i evaluering av NAV-reformen, og ved en samfunnsforskners deltakelse i prosjekter der forskeren har nære relasjoner til den som har overordnet politisk ansvar for angjeldende politikkområde

NESH har mottatt to henvendelser fra henholdsvis Handelshøgskolen BI (10.12.09) og Norges forskningsråd (11.12.09) vedrørende Kåre Hagen og hans deltakelse i evaluering av NAV-reformen.

Hagen var inntil nylig tilknyttet evalueringsprosjektet både som modulleder og forsker. Imidlertid ble hans ektefelle, Hanne Bjurstrøm, 20.10.09 utnevnt til statsråd for Arbeidsdepartementet (tidligere AID), som formelt er oppdragsgiver for NAV-evalueringsprosjektet. To dager etter utnevningen meddelte Kåre Hagen Forskningsrådet at han hadde informert forskningslederen av NAV-evalueringsprosjektet, Anne Lise Fimreite, at han fratradte rollen som modulleder innen prosjektet, noe han selv konkretiserte til å omfatte egen forskning på effektene av NAV og ledelse av en annen ansatt. Samtidig ba han Forskningsrådet om en habilitetsvurdering, og gjorde en eventuell videre rolle innen prosjektet avhengig av en habilitetsvurdering (brev fra Kåre Hagen (KH) til Forskningsrådet (NFR) 22.10.09). Forskningsrådet sluttet seg til at Hagen ikke lenger kunne delta i evalueringen, verken som modulleder eller som faglig bidragsyter for øvrig (brev fra NFR til KH 23.10.09). NFR opplyser i notat 10.12.09 at Hagen la fram saken på et møte med de andre forskerne og modullederne 26.10.09, og at de samstemte i at Hagen etter deres syn ikke lenger kunne ha noen formell tilknytning til NAV-evalueringen. Lederen av NAV-evalueringen har bekreftet dette overfor NESH (tlf. fra Nagel til Fimreite 01.02.10). Kåre Hagen gjorde imidlertid en ny henvendelse til NFR og ba Rådet se på saken en gang til (tlf. fra KH til avd.dir. E. Hovden 29.10.09, ref. KHs notat 1.12.09 s.6). Hagen møttes til samtale med representanter for NFR og ledelsen av prosjektet, som er lokalisert til Rokkansenteret 16.11.09, der det ble enighet om å bringe saken inn for NESH (opplyst i KHs notat 1.12.09 s.6). På dette møtet opprettholdt NFR sitt syn at Hagen ikke lenger skulle bidra på noen måte innen NAV-evalueringsprosjektet (sm. st). Dette ble fulgt opp fra Hagens forskningsinstitusjon Handelshøgskolen BI i brev til Rokkansenteret 24.11.09, der BI foreslo

for Rokkansenteret at avtalen dem i mellom som omfattet Hagens tilknytning til NAV-evalueringen, skulle annulleres. Saken om Hagens deltakelse innen NAV-evalueringen endte likevel ikke der. Hagen gikk videre med saken gjennom et notat 1.12.09, der han argumenterer for at han likevel kunne vareta visse avgrensede forskningsoppgaver (3 av i alt 7 oppgaver) i tilknytning til NAV-reformen, nemlig 1) være ansvarlig for fullføring av avtalearkivet ved BI, 2) gjennomføre og rapportere statistiske analyser for publisering i vitenskapelig tidsskrifter, og 3) være kollegialt behjelpelig i andres analyser av data fra avtalearkivet. Hagen argumenterte med at disse aktivitetene ville være så bundet av forskersamfunnets egne prosedyrer for kvalitetssikring at det ikke kunne være saklig grunn til å tro at utenforliggende hensyn kunne gis mulighet for innvirkning på aktiviteten. BI behandlet så saken på nytt etter at den var forelagt høyskolens eget forskningsetiske utvalg, som behandlet den i sitt møte 07.12.09 og kom til tilsvarende resultat som Hagen i notatet 1.12., nemlig at han kunne vareta de tre funksjonene (opplyst i brev fra BI til NESH 10.12.09). BI sluttet seg nå til vurderingen fra sitt forskningsetiske utvalg (sm. st). Forskningsrådet kommenterte på sin side Hagens notat i sitt eget notat, der Rådet, etter å ha konsultert juridisk ekspertise (adv. firma Hjort og prof. Eivind Smith UiO) som hadde sammenfallende vurdering av saken med NFR, opprettholdt sin vurdering at Hagen ikke lenger kunne ha noen formell tilknytning til NAV-evalueringen, verken som forsker eller som modulleder (NFR-notat 10.12.09). Det er i NFR-notatet ikke redegjort for argumentasjonen framført av den juridiske ekspertisen knyttet til advokatfirmaet Hjort og av professor Eivind Smith.

Utnevnelsen av Bjurstrøm til statsråd har reist noen viktige forskningsetiske problemstillinger knyttet til Kåre Hagens rolle i Evalueringsprosjektet. BI ber i sitt brev til NESH om råd angående Hagens rolle. Samtidig har den også reist noen mer prinsipielle forskningsetiske spørsmål knyttet til hvilke forskningsoppgaver en samfunnsforsker bør eller ikke bør kunne påta seg når forskeren har nære relasjoner til den som har overordnet politisk ansvar for angjeldende politikkområde. Forskningsrådet ber i sitt brev til NESH på vegne av seg selv og BI om vurdering av forskningsetiske sider av dette spørsmålet.

Henvendelsene fra BI og Forskningsrådet ble behandlet av NESH i møte i komiteen 18.12.09, med etterfølgende ferdigstilling gjennom e-postutveksling. Medlemmenes habilitet i forhold til evalueringsprosjektet og/eller til Kåre Hagen ble vurdert før behandlingen, noe som resulterte i at et medlem erklærte seg inhabil i saken og forlot møtelokalet under behandlingen av saken, og at vedkommende samt et medlem som ikke var til stede på møtet, avsto fra å kommentere i e-postutvekslingen. Siden de to brevene inneholder sett av spørsmål som er nær forbundet med hverandre, og dels har samme avsender, har NESH valgt å gi et samlet svar. En av komiteens medlemmer, Cecilie Schjatvet, har ikke kunnet slutte seg til den forståelse av problemstillingen som flertallet har gitt og har kommet med en egen merknad i saken (se vedlegg).

1. Om forskningsetiske sider ved Kåre Hagens deltakelse i evaluering av NAV-reformen

NESH vil først bemerke at det er fortjenstfullt at Kåre Hagen selv på et tidlig tidspunkt tok opp spørsmålet om habilitet og på eget initiativ trakk seg som modulleder. I utgangspunktet kan spørsmålet om habilitet sees i forhold til forvaltningsloven. Der heter det at en offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak bl.a. når han er gift med en part, og likeså når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal det legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til (fvl §§6 og 10). Videre heter det at tjenestemannen selv avgjør om han er ugild, men om han finner grunn til det, skal spørsmålet forelegges for nærmeste overordnede (fvl § 8). Overført til NAV-evalueringen har NESH gjennom De nasjonale forskningsetiske komiteers juridiske rådgiver Nils-Jørgen Langtvedt forstått at statsråden vil kunne komme inn under forvaltningslovens regler, mens forskeren ikke uten videre vil gjøre det. Likevel er det en vanlig norm i forskersamfunnet å ta hensyn til habilitetsvurderinger, for eksempel i tilfeller der det er flere parter eller hvor det er spørsmål om fordeling av goder. Hagen har ved å melde spørsmål om habilitet fulgt denne normen.

NESH mener imidlertid at det mest sentrale i denne saken er at det nære forholdet mellom forskeren og statsråden blir problematisk fordi det kan svekke tilliten til forskningens uavhengighet og dermed til det grunnleggende prinsippet om forskningens frihet. Hensyn til forskningens uavhengighet og forskningens renommé er etter NESH' vurdering sentrale forskningsetiske hensyn. Ut fra disse hensynene mener NESH det var klokt av Hagen å trekke seg som modulleder innen evalueringsprosjektet. Komiteen mener videre at det kan stilles spørsmål ved evalueringens uavhengighet også når det gjelder de tre funksjonene innen evalueringsprosjektet som Hagen på et seinere tidspunkt ytret ønske om å beholde. Komiteen er ikke overbevist om at skillene som er trukket i Hagens notat 1.12.09 mellom de ulike funksjonene i prosjektet er egnet til å skille ut enkelte oppgaver som forskeren burde kunne inneha i fortsettelsen. Med enhver form for deltakelse innen prosjektet, vil forskeren kunne komme i en situasjon der det vil være vanskelig å være fri for direkte eller indirekte påvirkning. På den andre siden vil for eksempel arbeid med eventuelle vitenskapelige artikler, som direkte eller indirekte vil kunne bidra til evaluering av NAV-reformen, vanskelig kunne skje uten oppmerksomhet fra prosjektet og fra departementet, så meget mer som Hagen er en sentral forsker på feltet. NESH er ikke overbevist om at forskersamfunnets kvalitetssikringsrutiner i form av fagfellellevurderinger, som det i denne saken har vært vist til, alltid er tilstrekkelige for å sikre forskningen mot indre og ytre finansielt og personlig press. Ulike former for fagfellellevurderinger bidrar til kvalitetssikring, men fagfellene vil ikke nødvendigvis ha grunnlag for å kunne spore former for press. NESH legger videre til grunn at selv om forskeren selv skulle kunne holde klare linjer, vil det av andre kunne reises spørsmål om for tett kopling og dermed manglende uavhengighet mellom forsker og oppdragsgiver eller beslutningstaker. Dette vil etter NESH' vurdering kunne skade forskningens omdømme. Når det som i denne saken gjelder spørsmål som er av stor offentlig interesse og betydning, er det grunn til å være ekstra varsom og oppmerksom på hensynet til forskningens troverdighet.

Etter NESH' helhetsvurdering bør Hagen ikke ha noen funksjoner innen prosjektet, heller ikke de tre funksjonene han har ytret ønske om å beholde. NESH innser at denne vurderingen innebærer at Hagen må gi slipp på en stor arbeidsoppgave som han utvilsomt har investert mye i, men komiteen mener at hensynet til forskningens uavhengighet,

troverdighet og renommé må veie tyngre. Tilliten til evalueringsprosjektet så vel som til det øvrige forskningsteamet kan lide skade dersom Hagen forblir en del av prosjektet.

Imidlertid framstår det, så langt NESH nå kan vurdere, som forskningsetisk uproblematisk dersom Hagen på et seinere tidspunkt, når evalueringen av NAV-reformen er sluttført og de etterfølgende politiske konklusjoner er trukket, eller når hans kone ikke lenger er minister, tar opp arbeid med eventuelle artikler med tema som angår organiseringen av NAV med sikte på publikasjon i vitenskapelige tidsskrift, under hensyntaken til rådende forskningsetiske prinsipper.

For øvrig må Hagen, som andre forskere, kunne stå fritt til å ta opp den forskningen han finner interessant, også innenfor det feltet hans kone er minister for. Selv om han ikke bør ta på seg evaluerings- og andre oppdrag som utgår fra hennes departement og som er ment å legges til grunn for aktuelle politiske beslutninger, bør han kunne stå fritt i egeninitiert og egenstyrt forskning, der han i utgangspunktet selv har definert problemstilling og selv har valgt materiale og metoder som kan anvendes til å belyse den, under hensyntaken til rådende forskningsetiske prinsipper. Dette må kunne gjelde også for prosjekter innenfor Forskningsrådets store overgrepene programmer, der utviklingen av mer spesifikke tema og problemstillinger overlates til forskeren selv. Slik NESH ser det, vil dette for eksempel kunne gjelde for en eventuell deltakelse innen den aktuelle satsningen fra Forskningsrådet, Program for forskning, om velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM), som det nå kan søkes midler fra til forskningsprosjekter innen 16 store temafelt. Om han ønsker det, må Kåre Hagen kunne søke å delta her, tatt i betraktning det som over er sagt om hans deltakelse innen NAV-evalueringsprosjektet, og under hensyntaken til rådende forskningsetiske prinsipper. Et av de prosjektene som VAM-programmet vil ha samarbeid med når det gjelder temaene trygd, pensjon og velferdsøkonomi, er riktignok i følge programplanen for 2009-2018 s.17, Evalueringen av NAV-reformen. Det forutsettes da som grunnlag for NESH' synspunkt her at en eventuell deltakelse i VAM-programmet fra Kåre Hagens side ikke kommer i konflikt med de forskningsetiske vurderingene som er lagt til grunn for at han etter NESH' vurdering bør være helt fristilt fra NAV-evalueringsprosjektet. I forskning som ikke kommer i berøring med evalueringen av NAV-reformen, bør imidlertid Hagen kunne stå fritt til å ta opp de forskningstemaene han selv finner interessante, under vanlig hensyntaken til forskningsetiske prinsipper, deriblant hensyn til at forskningen kan gjennomføres uten at indre eller ytre press kan utgjøre en trussel mot evnen til å opptre uhildet eller utgjøre en trussel mot forskningens uavhengighet, jfr. Forskningsetiske retningslinjer pkt. 3 og pkt. 38 (se vedlegg).

2. Om forskningsetiske sider ved en samfunnsforskners deltakelse i prosjekter der forskeren har nære relasjoner til den som har overordnet politisk ansvar for angjeldende politikkområde

Både Forskningsrådet og BI erkjenner at spørsmålet om forsker Kåre Hagens deltakelse i evaluering av NAV-reformen, som hans kone har fått det overordnede politiske ansvaret for, har reist noen viktige spørsmål av forskningsetisk karakter, som de ønsker at NESH skal drøfte (brev fra NFR til NESH 11.12.09). I møtet mellom Forskningsrådet, Rokkansenteret

og Kåre Hagen 16. 11.09 ble det enighet om å bringe saken inn for NESH for å få en vurdering av problemstillinger knyttet til *hvilke forskningsoppgaver en samfunnsforsker bør og ikke bør kunne påta seg i tilfeller der forskeren har nære relasjoner til den eller de som har overordnet politisk ansvar for det politikkområdet som forskeren har sin ekspertise på.*

NESH' vurdering

Komiteen tok i sin vurdering utgangspunkt i at det i spørsmål om samfunnsforskerens forskjellige roller kan være grunn til å skille mellom typer av forskning: *evaluering, oppdragsforskning* og *forskerstyrt forskning*. Særlig i forbindelse med de to første typene av forskning er det viktig å utvise stor varsomhet for å sikre forskningens uavhengighet og med det sikre forskningens frihet. Her er det relevant å vise til Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, jus og teologi, punkt 38: "Forskere og forskningsinstitusjoner skal sørge for å opprettholde uavhengighet i forhold til oppdragsgiver". Avhengighet i forhold til oppdragsgiver er egnet til å svekke forskerens eller forskningsinstitusjonens upartiskhet, og må derfor unngås. Det er særlig to typer av relasjoner som kan skape avhengighet i forhold til oppdragsgiver: økonomiske relasjoner og personlige relasjoner. Når det gjelder den første typen relasjon, vil en slik avhengighet gjerne oppstå i de tilfeller der oppdragsgiver finansierer forskningen. Både i forhold evalueringsprosjekter og oppdragsforskning er faren for økonomisk avhengighet til oppdragsgiver stor, og man må være spesielt oppmerksomme på at ikke forskningens uavhengighet blir truet.

Men personlige relasjoner kan også utgjøre en betydelig trussel mot forskningens uavhengighet. I kommentaren til punkt 38 i de Forskningsetiske retningslinjene står det:

"Personlige bånd, enten som følge av familie eller som resultat av langvarige forbindelser mellom forskningsinstitusjon/forsker, og de som gjøres til gjenstand for forskning, kan føre til avhengighet på flere måter. Dels kan slike bånd føre til at forskningen blir brukt i en advokatrolle for enkelte parter (partsrepresentanttrusselen), dels kan de føre til at det ikke blir tilstrekkelig distanse mellom forskning og forskningssubjekt (fortrolighetstrusselen), og dels kan det føre til at uavhengigheten trues fordi forskningssubjektet er i posisjon til å øve innflytelse på forskeren (presstrusselen). Rollen som uavhengig forsker, for eksempel ved universitet eller høyskoler, kan i visse situasjoner komme i konflikt med andre roller forskere kan inneha, for eksempel rollen som rådgiver eller konsulent [...]. I den grad forskeren påtar seg oppdrag som kan svekke tilliten til institusjonens troverdighet, er det som et minimum nødvendig å opplyse om disse forholdene. I noen situasjoner vil rollekonflikten være så sterk at rollene ikke bør forenes."

Det er vanskelig å gi noe entydig generelt svar på hvilke forskningsoppgaver en samfunnsforsker bør og ikke bør påta seg i de tilfeller der forskeren har nære relasjoner til den eller de som har overordnet politisk ansvar for det politikkområdet som forskeren har sin ekspertise på. Både økonomiske og personlige relasjoner kan skape bånd som kan svekke forskningens uavhengighet. I personlige relasjoner vil de tre truslene som er beskrevet over kunne være representert eller kombinert ulikt fra sak til sak. Hver sak må derfor vurderes forskningsetisk ut fra sin egen sammenheng. Fra en forskningsetisk synsvinkel er det overordnede hensynet til enhver tid å sikre forskningens uavhengighet, og

dermed til forskningens frihet, og at samfunnsforskeren må legge større vekt på dette enn på hensynet til egne oppdrag.

Det kan likevel framheves på generelt grunnlag, at i en situasjon der forskeren står i et nært forhold til en som har overordnet politisk ansvar for det område forskeren er ekspert på, bør forskeren være særlig varsom med å delta i evaluering eller påta seg andre oppdrag som er finansiert av det organ som den nære relasjonen styrer, og være likeledes varsom dersom forskningen skal inngå i grunnlaget for beslutninger som den nære relasjonen skal ta på det politiske planet. Det kan ikke være avgjørende i hvilken rekkefølge forskningsoppdraget og den nære relasjonen til beslutningstaker etableres, det er koplingen mellom de to som kan gi en problematisk situasjon.

I forskerstyrt forskning, der forskeren i utgangspunktet selv definerer problemstilling og selv velger materiale og metoder som kan anvendes til å belyse den, vil faren for avhengighet eller press normalt være mindre, og forskeren må kunne stå fritt til å ta opp de forskningstemaene han eller hun selv finner interessante, under hensyntaken til rådende forskningsetiske prinsipper. Dette må kunne gjelde også for mange prosjekter innenfor Forskningsrådets programmer, selv om de i en forstand kan karakteriseres som oppdragsforskning ved at programmet i utgangspunktet er definert og finansiert av Rådet. Mange slike programmer peker imidlertid på store overgripende felt, mens utviklingen av mer spesifikke tema og problemstillinger overlates til forskeren selv. Også en forsker som har nære personlige relasjoner til den som har overordnet ansvar for gjeldende politikkområde vil kunne delta innen slike programmer, under hensyntaken til rådende forskningsetiske prinsipper.

Med vennlig hilsen

Anne-Hilde Nagel
Komitéleder i NESH

Espen Gamlund
Sekretariatsleder for NESH

Kopi
Kåre Hagen

Vedlagt
Merknader fra komitémedlem Cecilie Schjatvet
Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi (2006)

Merknader fra komitémedlem Cecilie Schjotvet

Jeg har i denne saken funnet grunn til å utforme en merknad, da flertallet etter min mening forstår problemstillingen vi er presentert for på en annen måte enn jeg selv gjør.

Flertallet vurderer i punkt 1 de forskningsetiske sidene Hagen må hensynta som oppdragsforsker, jf NESHs retningslinjer punkt 38. Jeg kan imidlertid ikke se at saken reiser noen *aktuell* problemstilling knyttet til rollen som oppdragsforsker.

Det er på det rene at Kåre Hagen den 22. oktober 2009 selv tok initiativ til at han ut fra habilitetshensyn burde fratruke seg forskningsprosjektet NAV-evalueringen. Dette sluttet Norges Forskningsråd seg umiddelbart til. Den 24. november 2009 ba hans arbeidsgiver BI som kontraktpart om at de fritas fra sine forpliktelser ved at kontrakten annulleres. Hagen har dermed ikke lenger noen formell tilknytning til forskningsprosjektet. Jeg kan derfor ikke se at NESH skal ta stilling til de forskningsetiske problemstillinger ved at han skulle fortsette som før i prosjektet da sakens parter er enige om at det ikke er ønskelig/mulig. Hagens formelle tilknytning til prosjektet synes også å ha blitt gitt en juridisk vurdering (vurderingene fra advokatfirmaet Hjort og professor Smith), og NESH burde da være forsiktig med å komme med en etisk tilleggsvurdering – særlig når komiteen ikke er blitt gjort kjent med innholdet av denne vurderingen.

Jeg kan heller ikke se at NESH skal ta stilling til de etiske problemstillinger ved at han som oppdragsforsker skulle fortsette i begrensede funksjoner i prosjektet. Selv om det i stedet av Hagens brev fremgår argumenter for at det ikke skulle være noe etisk i veien for at han fortsatt kunne hatt noen begrensede funksjoner knyttet til slutføringen av prosjektets database, så fremgår det klart av brev fra Norges Forskningsråd av 11. desember at også denne siden av saken er avsluttet.

De forskningsetiske problemstillinger knyttet til Hagens rolle som oppdragsforsker som komiteen velger å besvare i punkt 1 i brevet anser jeg derfor som et teoretisk spørsmål da disse vurderingene forutsetter at han har mulighet til å ha en oppdragsforskerrolle i prosjektet, noe som ikke lenger er en mulighet for ham.

Komiteens flertall har i punkt 2 av brevet valgt å knytte spørsmålet fra Norges forskningsråd om hvilke forskningsoppgaver en samfunnsforsker bør påta seg når han eller hun har nære relasjoner til en med overordnet politisk ansvar til at Hagen eksempelvis må kunne stå fritt til å ta oppgaver innenfor Norges Forskningsråds satsningsområde innen velferdsforskning (VAM-prosjektet).

Jeg deler flertallets vurdering, men finner det nødvendig å presisere at spørsmålet om Hagen som ektefelle av statsråden bør kunne påta seg oppdrag innenfor velferdsforskningen ikke synes å være et omstridt spørsmål. Norges Forskningsråd indikerer i sitt brev av 23. oktober 2009 at en vurdering av Hagens habilitet vil kunne komme annerledes ut for eksempel velferdssatsningen enn NAV-evalueringen, da denne anses å være av en særlig karakter.

Det synes etter min mening mest riktig om NESH hadde vurdert spørsmålet fra Norges Forskningsråd om hvilke forskningsoppgaver en samfunnsforsker med nære relasjoner til en med overordnet politisk ansvar bør kunne påta seg i lys av at Hagen ønsker å forske videre på de temaene han arbeidet med i prosjektet på eget initiativ. Som det fremgår av Hagens brev ønsker han å publisere i internasjonale tidsskrift med anonym fagfelle vurdering om de problemstillinger som han arbeidet med når han var en del av forskningsprosjektet.

Dette er en problemstilling som angår forskningens frihet og om de tema Hagen av *eget initiativ* ønsker å forske på bør begrenses når han er gift med en med overordnet politisk ansvar på et område.

Flertallet har under punkt 1 vurdert Hagens argument der forskningens egne kvalitetssikringsmekanismer burde ivareta eventuelle forskningsetiske betenkeligheter. Flertallet har imidlertid vurdert disse mekanismene og prinsippet om forskningens frihet opp mot de hensyn som en oppdragsforsker bør ivareta, jf punkt 38 i NESHs retningslinjer.

Som det allerede fremgår så anser jeg det som et teoretisk spørsmål hva Hagen kan gjøre som oppdragsforsker i NAV-evalueringen, da han ikke lenger har denne muligheten. Retningslinjene punkt 38 om oppdragsforskning er uansett ikke ment å få anvendelse utenfor oppdragsforskningens rammer.

Da spørsmålet om hvorvidt Hagen på eget initiativ og utenfor oppdragsforskningens rammer bør kunne forske videre på og publisere om de tema som han arbeidet med i NAV-evalueringen ikke har blitt behandlet av komiteens flertall finner jeg det ikke naturlig å komme med en egen vurdering av dette.

Jeg ønsker imidlertid å peke på at det er uklart om det finnes forskningsetiske prinsipper som skulle tilsi at Hagen ikke i egen regi kan forske på og dernest publisere om det han arbeidet med under NAV-evalueringen (han ledet delmodulen "Det lokale NAV-kontor.") I NESHs retningslinjer er det oppstilt begrensninger i forskningens frihet men disse gjelder hensyn til sårbare grupper. Dersom det kan pekes på et relevant mothensyn i denne saken, så må dette uansett være tilstrekkelig tungtveiende til å gripe inn i det grunnleggende prinsippet om forskningens frihet.

Til slutt skal det nevnes at publisering i internasjonale tidsskrift som benytter anonym fagfellevurdering vil kreve en betydelig arbeidsinnsats for å oppnå en kvalitet som er tilstrekkelig god til at artikkelen kan antas. Det vil lett fremstå som en fallitterklæring overfor den sannhetssøken som må antas å følge av en slik prosess om det skulle kreves *mer* for å sikre forskerens integritet enn det disse kvalitetssikringsgarantier ivaretar.